

Raadsstuk

Onderwerp: Samen voor elkaar

Reg.nummer: STZ/WWGZ/2012/172892

1. Inleiding

Samen voor elkaar staat voor actief werken aan een vitale samenleving. Aan een samenleving waarin kwetsbare groepen een vanzelfsprekende plek hebben. Gedragen door burgers en organisaties die zoveel mogelijk zelf oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken organiseren met een lokale overheid die dit ondersteunt en faciliteert.

Er vinden grote veranderingen plaats in het sociaal domein¹. We worden steeds ouder en vitaler. De vraag naar zorg groeit. Er komen steeds meer technologieën beschikbaar, de digitalisering schrijdt voort en voor onze dienstverlening en het ontmoeten van anderen maken we steeds meer gebruik van sociale media. Steeds meer taken worden door het Rijk aan gemeenten overgedragen. We kunnen de manier waarop we onze ondersteuning hebben georganiseerd verbeteren, maar we zullen het met minder geld moeten doen. Dat vraagt ons te zoeken naar slimmere, efficiëntere en integrale werkwijzen, arrangementen en samenwerkingsrelaties. En omdat we een vangnet willen houden voor de kwetsbaarste mensen in onze Haarlemse samenleving, moeten we keuzes maken en nieuwe mogelijkheden en kansen grijpen.

Samen voor elkaar gaat over de kansen om bestaande en nieuwe taken met elkaar te verbinden en te werken aan meer integraliteit. En dus gaat het over het ontwikkelen van nieuw beleid en nieuwe arrangementen, met behoud van en verbinding met datgene wat goed is, en doen we een ander beroep op de professionele expertise van partners in de stad, op ondernemerschap, dienstverlening en vrijwillige inzet. En we bevorderen dat alle burgers maximaal kunnen participeren aan onze samenleving.

Om die reden hebben wij al eerder de volgende **veranderboodschap** vastgesteld:

Het huidige systeem van maatschappelijke ondersteuning en activering (inclusief re-integratie) staat onder grote druk. In Nederland is er steeds minder geld voor professionele ondersteuning en begeleiding, terwijl de behoefte aan ondersteuning juist groeit. Er is een ander systeem nodig waarbij de overheid er enerzijds naar streeft om verbeteringen door te voeren en anderzijds een groter beroep doet op de burger, op de professionele partners, op solidariteit en zorgen voor elkaar.

Wat betekent dit voor Haarlem? We spreken iedereen aan op zijn of haar eigen verantwoordelijkheid; je kijkt eerst naar wat je zelf kunt doen. De gemeente neemt Haarlemmers minder bij de hand en stimuleert ze om ook verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg aan anderen. Dit denken is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Haarlemmers hebben regie over hun eigen oplossing; wat kunnen zij wèl (eigen kracht);
- Haarlemmers kunnen, al dan niet met hulp, zelfstandig blijven functioneren (zelfredzaamheid);
- Haarlemmers doen mee vanuit de eigen mogelijkheden en vanuit wederkerigheid (actief burgerschap).

De gemeente biedt een goede basisinfrastructuur om Haarlemmers te steunen in hun zelfredzaamheid, en in hun hulp aan anderen. Voor mensen die tijdelijk de regie over hun leven kwijt zijn, is er maatwerk. Er is een vangnet voor de meest kwetsbaren.

In Haarlem maken we mét elkaar de stad; als inwoners, opvoeders, kinderen en jongeren, ouderen, ondernemers, sociaal-maatschappelijke organisaties en als gemeente. We zijn er samen voor elkaar.

Welzijn, gezondheid en zorg; Jeugd, onderwijs en sport en Werk en inkomen)

Samen voor elkaar verbindt de nieuwe taken die wij krijgen van het Rijk met de lokale vernieuwingen in ons sociaal domein. Het is het logisch vervolg op onze visie zoals verwoord in HOF2.0² en eerder, de nota ‘Ontmoeten, verbinden en meedoen, beleidsplan Wet Maatschappelijke Ondersteuning Gemeente Haarlem 2008-2011³’ en is in lijn met de uitgangspunten van de nota ‘Kans en Kracht’.⁴

We zijn nu geruime tijd aan de slag met de opgave die verwoord is in Hof 2.0 en die verwoord staat in Kans & Kracht. Waar we vorig jaar nog verkennend aan de verdere doorontwikkeling van het maatschappelijke systeem voor activering en – ondersteuning begonnen, hebben we nu een stevig fundament gelegd.

Indeling in doelgroepen

De mate waarin wij ondersteuning willen bieden aan burgers en de mate waarin wij burgers aanspreken op hun eigen kracht, hangt samen met de mate van zelfredzaamheid. Zelfredzaamheid is het vermogen om zich te kunnen redden in de huidige situatie op een specifiek levensdomein.

Wij onderscheiden hierin drie groepen: zelfredzame burgers, burgers met tijdelijk, beperkt regieverlies en burgers met langdurig of permanent regieverlies. Uit de mate van zelfredzaamheid kan worden afgeleid welke vormen van ondersteuning en in welke intensiteit deze ondersteuning wenselijk of noodzakelijk is.

Volledig zelfredzaam (80%)	Beperkt/tijdelijk regieverlies (15%)	Langdurig/permanent regieverlies (5%)
De zelfredzaamheid is voldoende tot goed.	Bepaalde zelfredzaamheid. Situatie is stabiel maar minimaal toereikend.	cliënt is niet zelfredzaam. Situatie verslechterd als niet wordt ingegrepen.
Betrokkene heeft geen zorgbehoefte, dan wel er is voorzien in een eventuele zorgbehoefte.	Betrokkene heeft zorgbehoefte waarin deels zelf wordt voorzien.	Grote zorgbehoefte waar de betrokkene niet zelf in kan voorzien.
Ondersteuning/begeleiding is niet nodig of is voldoende.	Ondersteuning/begeleiding kan worden verbeterd.	Extra ondersteuning/begeleiding is nodig.

Deze indeling in doelgroepen, en daarmee de mate van zelfredzaamheid, nemen we als basis voor de verdere transitie van het sociaal domein.

Leidende patronen

² Nota Hof 2.0: van visioen naar doen; registratienr.: 2011/129891; op 23 juni 2011 door de gemeenteraad vastgesteld.

³ Nota Ontmoeten, verbinden en meedoen, beleidsplan Wet Maatschappelijke Ondersteuning Gemeente Haarlem 2008-2011, 2008/52185, 8 april 2008.

⁴ Kaderstelling voor het Strategisch Bedrijfsplan 2011–2014 Sociale Zaken en Werkgelegenheid Gemeente Haarlem: Kans en Kracht; registratienr.: 2011/194584; op 13 oktober 2011 door de gemeenteraad vastgesteld.

Ons huidige systeem is niet in zijn totaliteit optimaal georganiseerd. Op sommige terreinen hebben we de afgelopen jaren met onze partners vooruitgang geboekt, op andere zijn nog terreinen zijn nog verbeterslagen te maken.

Om succesvol te bouwen aan een nieuw systeem van ondersteuning en activering, met de 'stip aan de horizon' als wenkend perspectief, willen we op de nieuwe patronen steviger en/of sneller inzetten.

De acht leidende patronen voor de doorontwikkeling van het sociaal domein zijn:

1. De burger is het vertrekpunt
2. De burger met een probleem en is zelf verantwoordelijk voor zijn oplossing
3. Ondersteuning door het eigen sociale of buurtnetwerk staat centraal
4. Samenhang en afstemming in aanpak
5. Actief burgerschap op basis van verschillende vormen van vrijwillige inzet en wederkerigheid
6. Preventief en tijdig interveniëren
7. Integrale oplossingen vanuit leefsituaties van burgers
8. Opdrachtgeverschap van de overheid op basis van maatschappelijk resultaat (outcome) en functionele eisen

Voorwaarden voor resultaat

1. De informatievoorziening is goed.
2. Voldoende mogelijkheden voor een eigen en een buurtnetwerk.
3. Er is een vangnet voor de kwetsbaarste mensen.
4. Iedereen doet mee: burger, professional, ambtenaren en politiek.

We kunnen zeggen dat er sprake is van een breed gedragen beeld op welke leest het nieuwe systeem geschoeid moet worden. Dat leidden we af uit de hoge opkomst bij de verschillende bijeenkomsten (ca. 100 partners⁵ bij de sociale tafels op 6 maart, de actieve bijdrage van partners op de raadsmarkt en ruim 70 deelnemers op de reflectiebijeenkomsten op de conceptnota op 11 april, waar de meeste partners enthousiast waren en de lijnen gedeeld werden). Er is veel expertise in de stad die zij in willen zetten. We zijn er klaar voor om met onze partners nieuwe stappen te gaan zetten!

We zijn volop aan de slag. Voor de verdere doorontwikkeling hebben we een aantal besluiten van de Raad nodig, die nodig zijn om de transitie verder te kunnen richten. In de uitwerkingsvoorstellen (bijvoorbeeld over de praktijkwerkplaatsen of over invulling van taken) is dit voorgestelde kader uitgangspunt.

2. Voorstel aan de raad

Wij stellen de raad voor in te stemmen met:

1. de kaderstellende nota Samen voor Elkaar, met inbegrip van leidende patronen en randvoorwaarden, als uitgangspunt voor verdere beleids- en uitvoeringsprogramma's.
2. Er zijn geen financiële gevolgen, de middelen staan opgenomen in de begroting dan wel verwerkt in de kadernota 2012.
3. De mogelijke financiële risico's betrekken we bij begroting 2013

⁵ Inclusief diverse leden van de participatieraden

4. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht
5. Het college stuurt dit voorstel naar de gemeenteraad, nadat de commissie Samenleving hierover een advies heeft uitgebracht

3. Beoogd resultaat

Een herinrichting van het sociaal domein bevordert zelfredzaamheid, eigen kracht en actief burgerschap en is basis voor de transitie van een nieuw systeem dat past binnen de daarvoor beschikbare middelen (dus inclusief bezuiniging). De overheid bekijkt haar rol in de diverse werkgebieden opnieuw, om samen met partners en burgers uit de stad tot een goed systeem van ondersteuning en – activering te komen. De nieuwe verbindingen en innovaties moeten bijdragen aan meer resultaat voor de burger.

4. Argumenten

Samen voor elkaar: reikwijdte is het brede sociaal domein

Samen voor elkaar betreft het gehele sociaal domein zoals beschreven in de programma-begroting in het programma 3 (Welzijn, gezondheid en zorg), 4 (Jeugd, onderwijs en sport) en 7 (Werk en inkomen).

Samen voor elkaar: kader voor uitwerking alle beleids- en uitvoeringsprogramma's

In de uitwerking van de beleids- en uitvoeringsprogramma's (waarmee ook de decentralisaties) wordt dit kader (veranderboodschap, doelgroepen, leidende patronen) leidend. Het kader samen voor Elkaar (2012-2016) is daarmee tevens het beleidskader voor de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Samen voor elkaar: jaarlijkse uitvoeringsprogramma's

Er zal jaarlijks een uitvoeringsprogramma Samen voor Elkaar worden opgesteld. Het uitvoeringsprogramma 2012 wordt separaat aan de raad ter kennisname aangeboden. Financiële besluiten hierover worden genomen in de kadernota.

Samen voor elkaar: financiële kaders

De financiële kaders voor het sociaal domein zijn leidend: het betreft de middelen behorende bij de programma's 3, 4 en 7 van de programmabegroting. Deze worden in de komende jaren gefaseerd aangevuld met de middelen die overkomen via de decentralisaties. Er zijn de nodige risico's binnen het sociaal domein. De wet werken naar vermogen gaat met grote bezuinigingen gepaard. De groeiende vraag naar zorg wordt financieel niet gecompenseerd: de decentralisatie Jeugd en Awbz komen met efficiencykortingen naar gemeenten. Binnen ons college hebben we afspraken gemaakt hoe wij omgaan met financiële risico's en eventuele tekorten. De kosten die samenhangen met ons transitieproces hebben we verwerkt bij de kadernota 2012. De mogelijke financiële risico's nemen we mee bij de begrotingsbehandeling, gezien er nog veel onzekerheid bestaat over de beschikbare middelen van de decentralisaties .

5. Kanttekeningen

Samen voor elkaar: met minder middelen meer doen

Nieuwe taken komen met efficiencykortingen naar de gemeente. Rijksbezuinigingen en lokale bezuinigingen maken keuzes noodzakelijk. Samen voor elkaar gaat dus ook over: met minder middelen meer doen.

Gevolgen val kabinet Rutte

Als gevolg van de recente val van het kabinet Rutte, bestaat er een kans op uitstel van de decentralisatie Wet werken naar vermogen en Begeleidingsfunctie Awbz. Gelet op de discussies in de Tweede Kamer, is de mogelijkheid reëel dat de behandeling van deze wetsvoorstellen 'controversieel' wordt verklaard en uitgesteld tot na de vorming van een nieuwe regering. Dit heeft overigens geen gevolgen voor de patronen en randvoorwaarden waarmee wij het transitieproces Sociaal Domein willen vormgeven. Het heeft wel gevolgen voor het uitvoeringsprogramma, onderdeel decentralisaties.

6. Uitvoering

Wij stellen voor 2012 een uitvoeringsprogramma op dat zal bestaan uit staand beleid en voorbereiding transitie (decentralisaties en praktijkwerkplaatsen) Onderdeel van het uitvoeringsprogramma 2013 is deze beide delen te integreren.

Samengevat bestaat het uitvoeringsprogramma 2012 uit:

- De voorbereiding van de decentralisaties die gefaseerd per 2013 worden ingevoerd. Na de overkomst van deze taken maken ze integraal onderdeel uit van het sociaal domein.
- De uitvoering van 'staand' beleid binnen de huidige Wet maatschappelijke ondersteuning
- De onderzoeken van nieuwe arrangementen en innovaties in de praktijkwerkplaatsen
- De herijking en transitie van de huidige programma's 3, 4 en 7 naar één programma Sociaal domein voor de programmabegroting 2014 inclusief verankering cultuurverandering en innovatie.

7. Bijlagen

1. Nota Samen voor elkaar
 - A. Prestatievelden en doelgroepen Wet Maatschappelijke Ondersteuning
 - B. De decentralisaties nader toegelicht
 - C. Resultaten participatie en inspraak
 - D. Sociale profielen en stapelingseffecten
 - E. Financiële analyse
 - F. Woordenlijst

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. de kaderstellende nota Samen voor Elkaar, met inbegrip van leidende patronen en randvoorwaarden, als uitgangspunt voor verdere beleids- en uitvoeringsprogramma's.
2. Er zijn geen financiële gevolgen, de middelen staan opgenomen in de begroting dan wel verwerkt in de kadernota 2012.
3. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht
4. Het college stuurt dit voorstel naar de gemeenteraad, nadat de commissie Samenleving hierover een advies heeft uitgebracht

Met inachtneming van het in de raadsvergadering van 28 juni 2012 aangenomen amendement Oog voor kwetsbaarheid:

De zin "Ondanks het langdurig of permanente regieverlies is ook voor deze groep de eigen kracht het uitgangspunt" te wijzigen in "Ondanks het langdurig of permanente regieverlies is ook voor deze groep waar mogelijk de eigen kracht het uitgangspunt".

College voegt hieraan toe: "daarbij wordt vanzelfsprekend de beperkingen van de betreffende persoon in ogenschouw genomen".
(pag. 33 onderaan de nota)

Gedaan in de vergadering van (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter

Bijlage 1A: Prestatievelden en doelgroepen Wet maatschappelijke ondersteuning

De kaderstellende nota ‘Samen voor elkaar’ is het logische vervolg op het beleidsplan Wet maatschappelijke ondersteuning Gemeente Haarlem 2008-2011’.

Gekoppeld aan de negen prestatievelden van de Wet maatschappelijke ontwikkeling betekent dit het volgende:

	Prestatieveld Wmo	Samen voor Elkaar
1	Het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid.	Dit prestatieveld is het leidende thema van de kaderstellende nota Samen voor Elkaar.
2	Op preventie gerichte ondersteuning bieden aan jongeren met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.	Dit prestatieveld wordt geborgd in het lopende transitieproces decentralisatie Jeugdzorg.
3	Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.	Dit prestatieveld is één van de pijlers van Samen voor Elkaar en wordt uitgewerkt in de praktijkwerkplaats Informatievoorziening.
4	Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.	Dit prestatieveld is één van de pijlers van Samen voor Elkaar en wordt verder uitgewerkt in de praktijkwerkplaats Stimuleren en faciliteren van vrijwillige inzet.
5	Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem.	Dit prestatieveld is onder meer onderdeel van de decentralisatieopgave Awbz en de nieuwe visie op verbeterde ondersteuning en begeleiding uit de kaderstellende nota Samen voor Elkaar.
6	Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.	Dit prestatieveld is onder meer onderdeel van de decentralisatieopgave Awbz en de nieuwe visie op verbeterde ondersteuning en begeleiding uit de kaderstellende nota Samen voor Elkaar.
7	Maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en huiselijk geweld.	Dit prestatieveld is uitgewerkt in het Regionaal Kompas. Het betreft één van de uitwerkingen van het vangnet dat wij in stand houden voor mensen met langdurig regieverlies (5%). Het onderdeel huiselijk geweld is uitgewerkt in de regionale beleidsnota huiselijk geweld 2009-2012 en jaarlijkse uitvoeringsnota's huiselijk geweld. Er is een belangrijke relatie met de decentralisatie jeugdzorg.
8	Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.	Dit prestatieveld is uitgewerkt in het Regionaal Kompas. Het betreft één van de uitwerkingen van het vangnet dat wij in stand houden voor mensen met langdurig regieverlies (5%).
9	Het bevorderen van verslavingsbeleid.	Dit prestatieveld is uitgewerkt in het Regionaal Kompas. Het betreft één van de uitwerkingen van het vangnet dat wij in stand houden voor mensen met langdurig regieverlies (5%).

Bijlage B: De decentralisaties

Opmerking

1.1. Decentralisatie AWBZ-begeleiding

In het regeer- en gedoogakkoord van het (inmiddels demissionaire kabinet) is afgesproken dat de functie begeleiding van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) wordt overgeheveld naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Dat gebeurt omdat gemeenten de mensen om wie het gaat beter kennen en de begeleiding daardoor dicht bij burgers kunnen organiseren. Aan de decentralisatie is ook een bezuiniging gekoppeld. In de Bestuursafspraken 2011-2015 tussen Rijk en Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn de voorwaarden uitgewerkt waaronder deze decentralisatie kan worden gerealiseerd. Eind 2011 is het wetsvoorstel aan de Tweede Kamer aangeboden.

Door de decentralisatie vervalt de aanspraak op begeleiding op grond van de AWBZ. Gemeenten worden volgens de Wmo verantwoordelijk om de beperkingen te compenseren met voorzieningen die mensen in staat stellen om 'dagelijkse levensverrichtingen uit te voeren en het persoonlijk leven te structureren en daarover regie te voeren'. De decentralisatie is bedoeld voor mensen die zelfstandig wonen. Vanaf 2013 worden gemeenten verantwoordelijk voor nieuwe aanvragen en voor mensen van wie de AWBZ-indicatie in dat jaar afloopt. Vanaf 2014 worden gemeenten ook verantwoordelijk voor alle bestaande cliënten¹. Inclusief een efficiencykorting van 5 procent ligt het te decentraliseren budget landelijk tussen de 2,7 en 3,1 miljard euro.

Kansen en zorgen

De overheveling van de functie begeleiding is een kans om veel burgers met een beperking te laten participeren in de samenleving. Door de eigen kracht van burgers, door hun informele steunstructuur te versterken en te kijken naar het resultaat in plaats van de aangeboden voorziening kan de gemeente individueel inspelen op de behoefte aan ondersteuning. Dat is mogelijk omdat op lokaal niveau beter aangesloten kan worden bij de behoeften en mogelijkheden van kwetsbare burgers en hun omgeving. Door die nabijheid kan eerder ingegrepen worden en is er meer aandacht voor preventie. Ook de verbinding met plaatselijke netwerken van professionele en informele zorg kan effectiever en

¹ Op het moment van schrijven van deze notitie is er een kans dat de inwerkingtreding van de decentralisatie wordt uitgesteld tot na 1 januari 2013. In de Bestuursafspraken is namelijk bepaald dat gemeenten minimaal één jaar voorbereidingstijd nodig hebben na vaststelling van de wetswijziging door de Eerste Kamer. De behandeling in de Tweede Kamer moet op het moment van schrijven van deze notitie nog worden afgerond, dus vaststelling van de wetswijziging laat nog op zich wachten.

efficiënter – eenvoudiger en minder bureaucratisch. De vrijwel gelijktijdige overheveling naar gemeenten van de jeugdzorg en regelingen voor de onderkant van de arbeidsmarkt versterkt dat nog.

Toch baart de overheveling van begeleiding naar de Wmo zorgen, omdat aan de decentralisatie een bezuiniging is verbonden. De efficiencykorting van 5 procent is niet het grootste probleem. Zorgelijker is dat de kosten van de begeleiding in de AWBZ de laatste jaren flink zijn gestegen en waarschijnlijk blijft de vraag naar deze vorm van ondersteuning stijgen. Het over te hevelen budget zal echter niet navenant stijgen. Gemeenten moeten dus meer doen met minder, terwijl de mensen voor wie zij verantwoordelijk worden zeer kwetsbaar zijn. Het is ook zorgelijk dat er in het sociaal domein op verschillende fronten tegelijk wordt bezuinigd, zoals binnen de jeugdzorg, op het participatiebudget, de sociale werkvoorziening, de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en op het persoonsgebonden budget (PGB). Gemeenten zullen daarom ingrijpende keuzes moeten maken.

1.2. AWBZ-begeleiding, cliënten en aanbod

Doel van de functie begeleiding in de AWBZ is ‘het bevorderen, behouden of compenseren van zelfredzaamheid en het voorkomen van verwaarlozing of opname in een instelling’ (Beleidsregels Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ)). Daarvoor worden veel verschillende activiteiten ingezet, zoals ondersteuning bij of oefenen met vaardigheden of handelingen, ondersteuning bij of aanbrengen van structuur in het dagelijks leven of de regie en het toezicht op de cliënt overnemen. Er is individuele begeleiding en begeleiding in groepsverband. In dat laatste geval is sprake van dagbesteding. Een bijzondere vorm van begeleiding is het kortdurend verblijf. Dat gaat om logeervoorzieningen in een instelling voor maximaal drie etmalen per week, als de zorg voor iemand noodzakelijkerwijs gepaard gaat met permanent toezicht. Het Zorgkantoor Zuid- en Midden-Kennemerland koopt de AWBZ-zorg in.

Om toegang te krijgen tot AWBZ-zorg heeft een cliënt een indicatie van het CIZ nodig. Jeugdigen met psychiatrische problemen hebben een indicatie van Bureau Jeugdzorg nodig. Mensen die op dit moment AWBZ-begeleiding krijgen, hebben een somatische aandoening, psychogeriatrische problemen, een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of psychiatrische problemen. Vooral tussen mensen met een verstandelijke beperking of psychiatrische problemen zitten jeugdigen van 0 tot en met 17 jaar. In onderstaande tabel een overzicht van de burgers die in oktober 2011 gebruikmaakten van begeleiding en kortdurend verblijf.

Tabel 1. Gebruik extramurale AWBZ-begeleiding en kortdurend verblijf door Haarlemmers

	Totaal extramurale begeleiding	Begeleiding individueel	Begeleiding groep	Kortdurend verblijf
Somatisch 0-64 jaar	80	50	35	5
Somatisch 65-74 jaar	46	20	28	3
Somatisch 75 jaar en ouder	127	68	66	0
Psychogeriatrisch 65 jaar en ouder	159	75	111	1
Psychogeriatrisch onder 65 jaar	7	5	7	1
Psychiatrisch 0-17 jaar	76	63	60	28
Psychiatrisch 18 jaar en ouder	477	284	269	4
Verstandelijk beperkt 0-17 jaar	148	102	100	67
Verstandelijk beperkt 18 jaar en ouder	328	287	87	17
Zintuiglijk beperkt	28	23	13	3
Lichamelijk beperkt	141	73	90	16
Totaal	1617	1050	866	145

Bron: Zorgkantoor Kennemerland. Het gaat om meldingen aanvang zorg. In de praktijk is de werkelijk geleverde zorg lager. Bovendien zijn cliënten die zorg in natura en een persoonsgebonden budget hebben dubbel geteld.

Op dit moment levert een breed scala aan aanbieders extramurale AWBZ-begeleiding. Voor Zuid- en Midden-Kennemerland zijn dat er bijna veertig. Met een deel van hen werkt de gemeente al wel samen – soms ook als opdrachtgever – maar met veel aanbieders hebben we nog geen relatie. Naast aanbieders die het Zorgkantoor heeft gecontracteerd, zijn er verschillende aanbieders die uitsluitend AWBZ-begeleiding leveren aan mensen met een PGB.

2.1 Decentralisatie Wet werken naar vermogen

Er komt één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt: de Wet werken naar vermogen (WWNV). Deze nieuwe wet gaat op 1 januari 2013 in en hervormt de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Doel van de nieuwe, bredere wet: iedereen werkt naar zijn of haar mogelijkheden, bij voorkeur bij een reguliere werkgever.

Sinds 1 januari 2012 is de Wwb al drastisch gewijzigd, waardoor de nadruk meer ligt op de eigen verantwoordelijkheid. Jongeren hebben alleen recht op bijstand als zij een startkwalificatie hebben. Er is een wachttijd van vier weken en daarnaast is er door de huishoudinkomenstoets nog maar recht op één uitkering per huishouden.

Met de invoering van de WWNV wordt de gemeente, behalve voor de mensen die onder de Wwb en Wsw vallen, ook verantwoordelijk voor jonggehandicapten die nog kunnen werken². Er komt één participatiebudget waaruit de re-integratieactiviteiten voor mensen uit de Wwb, de Wajong en de oude Wsw worden betaald. Op deze wet zijn tegelijkertijd bezuinigingsmaatregelen van toepassing, waaronder een grote reductie van het participatiebudget. Daardoor moet met minder geld een veel grotere en diverse groep mensen worden bediend.

Met de loondispensatie wil het Rijk (reguliere) werkgevers over de brug helpen om mensen met een beperking in dienst te nemen: een werkgever hoeft niet het minimumloon te betalen als een werknemer dat (nog) niet zelfstandig kan verdienen. De gemeente vult het salaris aan tot maximaal het wettelijke minimumloon.

Wsw

Door de Wsw kunnen mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Met de invoering van de WWNV worden de indicatiecriteria van de Wsw aangescherpt. Alleen mensen die in een beschutte werkomgeving kunnen werken, krijgen nog een indicatie. Daardoor neemt het aantal mensen dat beschut werk krijgt, de komende jaren met tweederde af. Zij moeten een plek op de reguliere arbeidsmarkt zien te vinden. Uiteindelijk zijn daardoor veel minder Wsw-plekken nodig. De herstructureringsfaciliteit helpt gemeenten en sw-bedrijven die omslag te maken en verbeteringen door te voeren.

Wwb

De Wwb is bedoeld voor burgers die (tijdelijk) niet zelf kunnen voorzien in de noodzakelijke kosten van het bestaan. Onderdeel van de Wwb is de bijzondere bijstand, ook wel het minimabeleid genoemd. Met de invoering van de WWNV verandert dat niet. Soms gaat het om een eenmalige jaarlijkse uitkering aan chronisch zieken, gehandicapten of ouderen. Er zijn ook mensen die een langdurigheidstoeslag krijgen omdat zij langer dan drie jaar op een minimumuitkering of een inkomen tot 110 procent van het minimumloon zijn aangewezen. De grootste groep mensen ontvangt bijzondere bijstand vanwege persoonlijke omstandigheden, bijvoorbeeld omdat ze medische kosten hebben. Bijzondere bijstand wordt verleend naar draagkracht en er geldt een vermogensgrens.

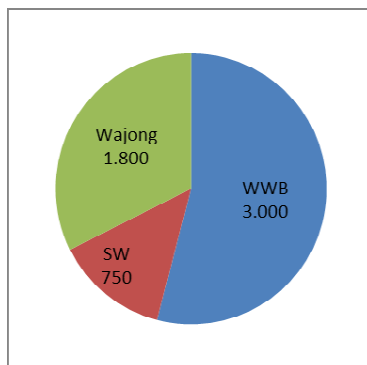
² Tot 1 januari 2013 is het UWV (nog) verantwoordelijk voor deze doelgroep.

Wajong

Op dit moment is het UWV verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wajong. Als de Wajong opgaat in de WWNV gaat die verantwoordelijkheid voor een deel over naar de gemeente. Het UWV houdt de verantwoordelijkheid voor mensen die niet kunnen werken – de grootste groep. Jongeren die dit jaar, 2012, instromen bij het UWV en wel kunnen werken, vallen vanaf 1 januari 2014 onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Jongeren die zich vanaf 2013 melden en niet kunnen werken, blijven instromen in de Wajong, kunnen ze wel werken dan vallen ze onder de WWNV. Maar veel jongeren komen waarschijnlijk niet in aanmerking voor een WWNV-uitkering omdat zij nog thuis wonen en hun ouders een inkomen hebben. Door de huishoudinkomenstoets hebben zij geen recht op bijstand.

2.2. Planning

De planning van de behandeling door de Tweede Kamer over het wetsontwerp Wet werken naar vermogen is op dit moment hoogst onzeker. Het is waarschijnlijk dat dit wetontwerp controversieel wordt verklaard.

De doelgroepen die (gedeeltelijk) de gevolgen merken van de WWNV

2.3. Doelgroepen

In januari dit jaar ontvingen zo'n drieduizend Haarlemmers een uitkering vanuit de Wwb. Ongeveer 750 mensen maken gebruik van de Wsw, in Haarlem uitgevoerd door Paswerk. Op dit moment krijgen ongeveer 1800 jongeren in Haarlem een Wajong-uitkering. Alleen jongeren die na 1 januari van dit jaar een Wajong-uitkering aanvragen en kunnen werken, vallen onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Door de huishoudinkomenstoets komen de meeste van hen mogelijk niet in aanmerking voor een WWNV-uitkering.

2.4 Andere decentralisaties

Met de invoering van de WWNV wordt de gemeente, behalve voor de mensen die onder de Wwb en Wsw vallen, ook verantwoordelijk voor jonggehandicapten die nog kunnen werken³. De gemeente probeert daar een relatie te leggen met de transitie jeugdzorg, AWBZ en passend onderwijs. Bovendien is er een relatie tussen de WWNV en de AWBZ, omdat de meeste mensen die onder de Wajong-regeling vallen een AWBZ-indicatie voor begeleiding hebben. Verder verwachten we een relatie tussen de sociale werkplaats en het aantal nieuwe mensen dat een beroep doet op de AWBZ. Het kan zijn dat dat elkaar overlapt of dat mensen met loondispensatie aan het werk kunnen. Tot slot blijkt uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau dat ouder- en gezinskenmerken, zoals het ontvangen van een uitkering, sterk samenhangen met het gebruik van jeugdzorg.

Jeugdzorg

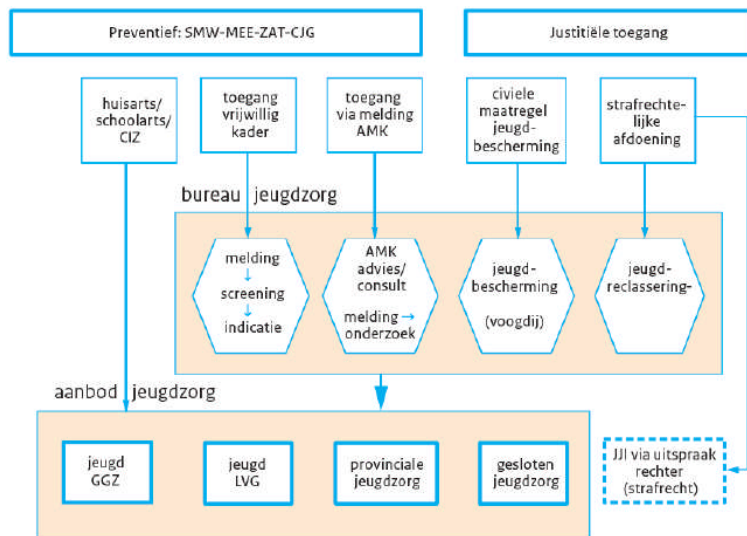
Op dit moment zijn de verantwoordelijkheden in de jeugdzorg verdeeld tussen het Rijk, de provincies en gemeenten. De wettelijke grondslag van de jeugdzorg ligt in de Wet op de jeugdzorg en deels in de AWBZ en de Zorgverzekeringswet. Het kabinet wil een stelselwijziging doorvoeren waarin gemeenten verantwoordelijk worden voor de zorg voor jeugd en de financiering van die zorg. Er komt één wettelijke grondslag: de Wet zorg voor jeugd. Daarmee hoopt het Rijk inhoudelijke en organisatorische veranderingen in de jeugdzorg tot stand te brengen. Daarnaast wil het Rijk door de 'hulp dichtbij' eerder en sneller in te zetten de stijgende vraag naar gespecialiseerde zorg terugdringen.

De gemeente wordt verantwoordelijk voor toegangstaken Bureau Jeugdzorg en Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, jeugdbescherming en jeugdreclassering, jeugd- en opvoedhulp, jeugdzorgplus, Jeugd Geestelijke Gezondheidszorg (j-GGZ) en de zorg voor Jeugd Licht Verstandelijk Beperkten (j-

³ Tot 1 januari 2013 is het UWV (nog) verantwoordelijk voor deze doelgroep.

LVB). Er komt één financiering en een nieuw wettelijk kader voor al deze vormen van ondersteuning en hulp aan kinderen en hun opvoeders. In de nieuwe Wet zorg voor jeugd wordt vastgelegd dat gemeenten moeten zorgen voor een herkenbare en laagdrempelige plek waar basisfuncties van ondersteuning en zorg worden aangeboden. In het regeerakkoord staat daarnaast dat de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) als loket kunnen dienen voor de over te hevelen taken. Haarlem heeft de laatste jaren al flink ingezet op vormgeving van vijf CJG's en ontwikkelt dat de komende jaren.

Stelsel van de jeugdzorg

De basis is het preventieve aanbod op gebied van gezondheidszorg, opvoed- en opgroei-ondersteuning voor alle ouders en kinderen. De toegang tot de specialistische hulp is geregeld via indicatiestelling door Bureau Jeugdzorg (provinciale jeugdzorg, jeugd-GGZ en jeugdbescherming en jeugd-reclassering). Daarnaast via het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) voor de jeugd-GGZ langdurig verblijf en de jeugd-LVB. Tot slot kunnen ook de huisarts en de jeugdarts indiceren voor de jeugd-GGZ.

Afkortingen

- SMW: School Maatschappelijk Werk
- MEE: Vereniging voor Ondersteuning bij Leven met een Beperking
- ZAT: Zorg- en Adviesteam
- CJG: Centra voor Jeugd en Gezin
- AMK: Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
- JJI : Justitiële Jeugdinrichtingen

Als het gaat om regionale samenwerking binnen de jeugdzorg bepaalt de gemeente in eerste instantie op welke schaalgrootte zij de uitvoering bovenlokaal organiseert. De afspraken gaan ten minste over de dure gespecialiseerde zorg, over de jeugdbescherming en de jeugdreclassering. De afspraken moeten uiterlijk een jaar voor de inwerkingtreding van de nieuwe wet zijn gemaakt. Wanneer de wet in werking treedt, moeten de afspraken over de bovenlokale uitvoering van taken operationeel zijn. Gebeurt dat niet, dan overlegt het Rijk met de VNG hoe de bovenlokale taken worden uitgevoerd.

Planning

Het wetsvoorstel wordt naar verwachting eind 2012 aangeboden aan de Tweede Kamer. In de loop van 2012 verschijnt het transitieplan, waarin Rijk, VNG en Interprovinciaal Overleg (IPO) de fasering van de stelselwijziging vastleggen. Partijen streven ernaar de wet uiterlijk 1 januari 2014 in het Staatsblad te publiceren, waarna de wet per 1 januari 2015 in werking kan treden.

Haarlemse cliënten Bureau Jeugdzorg per werksort

Werksoorten	Vierde kwartaal 2010 – derde kwartaal 2011
AWBZ	59
Jeugdhulpverlening	287
Jeugdbescherming	250
Jeugdreclassering	121
Onderzoeken AMK	457

Indicaties	Vierde kwartaal 2010 – derde kwartaal 2011
Pleegzorg	75
Gesloten jeugdzorg	10
Residentiële zorg	120
Ambulante zorg	80
Onbekend	4

In 2009 maakten 2489 jeugdigen tot en met 22 jaar gebruik van jeugd-GGZ

- Eerstelijns psychologische zorg 589
- Een DBC zonder verblijf 1.885
- Een DBC met verblijf 106

(bron: VNG)

Ongeveer tweehonderd kinderen hebben hulp of ondersteuning nodig in verband met een licht verstandelijke beperking.

Relaties met andere decentralisaties

Bij slechts 30 procent van de jeugdzorggebruikers is sprake van een enkelvoudige jeugdzorgvraag. Heel vaak gaan jeugdzorgvragen gepaard met GGZ- of LVB-problematiek, bij de kinderen of de ouders. Uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau blijkt dat het gebruik van jeugdzorg relatief sterk samenhangt met ouder- en gezinskenmerken, zoals een uitkering, aanraking met de politie en de samenstelling van het gezin. Daarnaast is er specifieke samenhang met de doelgroep kinderen met psychiatrische grondslag (AWBZ) en de Wajong-doelgroep in de Wet werken naar vermogen. Tot slot is er een relatie met het passend onderwijs, afstemming is noodzakelijk tussen scholen die leerlingen zelf ondersteunen en ondersteuning van instellingen die de gemeente aanstuurt en financiert. Over de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden moet op overeenstemming gericht overleg met gemeenten worden gevoerd.

Stelselwijziging passend onderwijs

In het nieuwe stelsel krijgen scholen een zorgplicht: wanneer ouders hun kind bij school aanmelden, moet de school het kind een zo goed mogelijke plek bieden. Lukt dat niet, dan moet de school het kind binnen het samenwerkingsverband een zo goed mogelijke plek op een andere school bieden. Dat hoeven ouders dus niet zelf te doen. Om aan die plicht te kunnen voldoen, werken scholen samen en wordt lichte (speciaal basisonderwijs) en zware (speciaal onderwijs) onderwijszorg onder één verantwoordelijkheid gebracht om de bureaucratie te verminderen en leerlingen meer maatwerk te bieden.

Op dit moment zijn er 235 samenwerkingverbanden voor primair onderwijs in Nederland. Dit worden 75 regionaal vastgestelde samenwerkingsregio's waarin scholen met zorg- en marktpartijen en gemeenten moeten samenwerken. Voor het voortgezet onderwijs worden 76 van dergelijke regio's vastgesteld. Voor Haarlem blijven de regio's gelijk. Voor het primair onderwijs beslaat het samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland. Het voortgezet onderwijs werkt samen in Zuid-Kennemerland inclusief Velsen.

De rol van de gemeente wordt prominenter, scholen en gemeenten moeten zaken bespreken zoals preventie, zorg en doorstroming naar arbeid. De taakverdeling en bevoegdheden in deze overleggen zijn nog niet duidelijk afgebakend. Dat biedt een grotere beleidsvrijheid, maar kan ook tot onduidelijkheid leiden.

Met deze stelselwijziging gaat een bezuiniging van 300 miljoen euro gepaard. In combinatie met de strengere selectie aan de poort van het speciaal onderwijs zal dat leiden tot grotere klassen met meer kinderen met een zorgvraag. Het is dus zaak om een en ander optimaal te integreren met de verantwoordelijkheden die de gemeente krijgt door de transitie jeugdzorg. Zorgvragen die in de klas worden gesignaleerd, moeten soepel bij de juiste hulpverlener terechtkomen.

Daarnaast biedt de stelselwijziging een grote kans om uitstroom naar beschut werk en uitkering te voorkomen. Op dit moment benaderen scholen voor speciaal onderwijs vaak zelf de arbeidsmarkt voor leerlingen met een arbeidshandicap. Intensieve samenwerking met de re-integratieorganisatie van de gemeente, borgstellingen en loondispensatie vergroten de kans op succes: een grotere arbeidsparticipatie van jonggehandicapten en minder instroom in

beschutte werkvormen. Bovendien wordt er minder dubbel werk gedaan, wat financieel en maatschappelijk winst oplevert.

De oorspronkelijk planning⁴ was:

- Voorjaar 2012: behandeling wetswijzigingen passend onderwijs in de Tweede en Eerste Kamer
- 1 augustus 2012: Wet passend onderwijs treedt in werking
- 1 november 2012: samenwerkingsverbanden hebben rechtspersoon ingericht
- 1 mei 2013: samenwerkingsverbanden hebben ondersteuningsplan vastgesteld en naar de inspectie van het onderwijs gestuurd. Deze plannen moeten in een op overeenstemming gericht overleg met de gemeenten tot stand zijn gekomen
- 1 augustus 2013: geplande datum gefaseerde invoering nieuwe plannen passend onderwijs

Doelgroepen

Binnen het speciale onderwijs kunnen grofweg twee doelgroepen worden onderscheiden:

- Jongeren (4-22 jaar) met een (dreigende) onderwijsachterstand
- Jongeren (4-22 jaar) die zonder startkwalificatie uitstromen door handicap, ziekte of een pedagogisch onveilige omgeving

In het schooljaar 2009-2010 zaten in Haarlem 757 kinderen in het speciaal basisonderwijs en 171 kinderen in het speciaal voortgezet onderwijs.

Andere decentralisaties

De stelselwijziging in het passend onderwijs heeft relaties met de decentralisaties. Zoals de WWNV en jonggehandicapten die vallen onder de Wajong-regeling of werknemers van een sociale werkplaats. Bovendien heeft de stelselwijziging in het passend onderwijs een sterke relatie met de (preventieve) jeugdzorg.

⁴ Op dit moment zijn de gevolgen door de val van het kabinet nog onduidelijk

Bijlage C Resultaten van participatie en inspraak

Aan de nota 'Samen voor elkaar' ging een uitgebreid participatietraject vooraf. Het gaat tenslotte om belangrijke ontwikkelingen binnen het sociaal domein, en de gevolgen voor de burger en zo'n tweehonderd organisaties zijn groot. Tijdens het traject werden sociale media ingezet en er waren workshops en discussiebijeenkomsten zodat iedereen die wilde kon meepraten.

Praktijkwerkplaatsen

De praktijkwerkplaatsen uit Hof 2.0 moeten antwoord geven op belangrijke vragen.

- Hoe zorgen we dat steeds meer Haarlemmers het vanzelfsprekend vinden om zich in te zetten voor andere Haarlemmers, als mantelzorger of door ze te begeleiden in hun eigen netwerk?
- Hoe organiseren we de informatievoorziening waardoor burgers makkelijk in één keer antwoord krijgen op hun vragen?
- Hoe zorgen we dat burgers weer zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen leven, hoe geven we ze de regie terug?
- Hoe zorgen we dat mensen snel hulp krijgen om ernstiger problemen te voorkomen?

In de praktijkwerkplaatsen is gediscussieerd met partners in de stad, zij hebben een inbreng gehad in de ontwikkelopgave op de verschillende terreinen.

Sociale tafels

Op 6 maart discussieerden bijna honderd partners met elkaar tijdens sociale tafels: instellingen voor zorg en welzijn, corporaties, vertegenwoordigers van belangenorganisaties en collega's uit de andere gemeenten in Zuid-Kennemerland. Een greep uit de conclusies en aanbevelingen:

- Zelfredzaamheid is een vanzelfsprekend uitgangspunt, maar Haarlemmers zullen daar nog flink aan moeten wennen. Jarenlang nam de overheid hen bij de hand, dus zal de overheid nu zelf het goede voorbeeld moeten geven.
- Door een betere samenwerking, een bundeling van krachten en duidelijke afspraken over de regie kunnen problemen snel worden aangepakt en lopen die niet uit de hand.
- Ook bij langdurig of permanent regieverlies staat de Haarlemmer centraal en ligt de nadruk op zijn eigen netwerk en zijn eigen mogelijkheden.

Uit de tijdens werd duidelijk dat de partners en de gemeente met dezelfde vraagstukken worstelen en dat we het vaak eens zijn over wat slimmer en effectiever kan. Ook onze partners in de stad zoeken naar systeeminnovaties die antwoord geven op de vragen en knelpunten van deze tijd.

De discussies vormden een belangrijke bron van kennis, ervaring en inspiratie voor de nota 'Samen voor elkaar'. De manier waarop we die hebben verwerkt, legden we in een vervolgbijeenkomst op 10 april voor aan onze partners.

Raadsmarkt

Op 8 maart organiseerde de gemeenteraad een raadsmarkt. In workshops debatteerden de partners uitgebreid over stellingen die zij hadden voorbereid.

Sociale tafels, deel 2

Op 11 april spraken gemeente, partners, collega's uit de regiogemeenten en vertegenwoordigers van belangenorganisaties opnieuw over de transitie van het sociaal

domein. Zo'n 75 deelnemers verspreidden zich die middag over zes discussiegroepen door de stad. De locaties waren aangeboden door de partners. De groepen werden ingedeeld naar het vakgebied van de deelnemers: vrijwilligerswerk en belangenorganisaties, inkomen en werkgelegenheid, jeugdzaken en onderwijs, en wonen, welzijn en zorg. Zij bespraken ideeën om de nota 'Samen voor elkaar' aan te scherpen. Herkenden zij zich in de ontwikkeling die de nota schetst? Hoe zagen zij de acht patronen voor verandering en de voorwaarden om die te bereiken? Welke bijdrage konden zij vanuit hun organisatie leveren voor een snelle verandering en wat hadden zij daarvoor nodig van de gemeente of de overheid? De conclusie was dat de gemeente op de goede weg is met de nota. Wel noemden ze onderwerpen die aanvulling en uitwerking vereisen. Daarop is de nota inmiddels zo veel mogelijk aangepast. Andere opmerkingen komen in het vervolgtraject aan de orde.

Scholieren over actief burgerschap

Op 22 maart bespraken vmbo-t leerlingen van de Bloemendaalse Hartenlustmavo stellingen over burgerschap. En op 4 april kregen leerlingen uit 5 vwo van het Eerste Christelijk Lyceum in Haarlem de stellingen voorgelegd. Hoe kijken zij aan tegen actief burgerschap en tegen hulp aan burgers? Wanneer voelen zij zich aangesproken?

Het viel op dat jongeren hun mening goed kunnen verwoorden, ze zijn bereid hun eigen standpunt te verdedigen, ook als ze daarin soms alleen staan.

Samenvatting

- Veel jongeren houden aan hun maatschappelijke stage – mensen helpen – een goed gevoel over.
- Veel van hen zouden vaker vrijwilligerswerk willen doen. Het zou helpen als zij maatschappelijke activiteiten of stages onder schooltijd konden doen. Daar kunnen ze dan ook voor worden beloond met studiepunten of vrijstellingen.
- Niet alle jongeren weten hoe zij vrijwilligerswerk kunnen doen of bijdragen kunnen leveren aan maatschappelijke activiteiten. Open dagen of websites kunnen helpen om jongeren te laten kennismaken met de mogelijkheden.
- Een aantal jongeren zet zich maatschappelijk in, maar de meeste concentreren zich in deze fase van hun leven op school en sport.
- Willen jongeren iets doen voor iemand anders, dan is het cruciaal dat ze diegene kennen. Iedereen doet wel iets voor oma en opa, wil wel iets doen voor een buurman, maar jongeren denken niet uit zichzelf aan mogelijkheden om zich in te zetten voor leeftijdsgenoten die het iets minder goed hebben.
- Jongeren hebben het druk met school, sport en vrienden. Ze willen zich best inzetten voor anderen, maar erkennen eerlijk dat dit waarschijnlijk niet in de agenda past. Ze voelen niet veel voor een structurele vrijwilligerstaak, maar willen incidenteel wel iets voor anderen doen. Ze weten alleen niet waar ze zo iemand kunnen vinden. Een BUUV-achtige voorziening, vraagbaak of app spreekt hen wel aan.

- Jongeren zijn zich goed bewust van de verantwoordelijkheid die vrijwilligerswerk van hen vraagt en geven aan dat ze die verantwoordelijkheid niet willen en kunnen dragen. Zolang het vrijblijvend is en niet verplichtend, zijn jongeren bereid iets voor anderen te doen. Een keer boodschappen doen voor iemand is prima; zwemmen met een gehandicapte leeftijdsgenoot niet.
- Jongeren kijken genuanceerd naar hulp die we moeten geven. Zo vinden de meeste jongeren dat je op zoek moet naar oorzaken van een verslaving en dat je daar iemand bij moet blijven helpen, ook al leidt dat niet tot directe resultaten. Maar mensen die een uitkering krijgen en betaald of via vrijwilligerswerk kunnen werken, moeten dat ook doen. Wil iemand dat niet, dan moet de uitkering worden gekort.
- De jongeren waardeerden het zeer dat hun mening werd gevraagd. Ze gaven aan dat ze eigenlijk nooit over het thema hadden nagedacht, maar dat intussen wel doen.

Afspraken met de Participatieraden

- De Participatieraden kregen eind april twee conceptnota's, namelijk de concept-kaderstellende nota samen voor elkaar en het concept-uitvoeringsprogramma 2012, zodat ze zich konden voorbereiden op het bestuurlijk overleg van 22 mei met de wethouders Nieuwenburg en Van den Hoek.
- Na besluitvorming in het college op 8 mei ontvangen de Raden de vastgestelde nota's.
- Op basis van de conceptnota's kunnen de Raden de eerste adviezen formuleren. Die worden op 23 mei besproken.
- De formele adviezen worden aangeboden tussen 1 en 5 juni.
- Deze adviezen voorzien we van een ambtelijke reactie en bieden we met de nota's aan de raadsleden aan.

Bijlage 1D Sociale profielen en stapelingseffecten

Sociale profielen in de stad

Het sociale profiel van wijken en buurten verschilt en hangt af van de leeftijdsopbouw in een wijk, de huishoudvormen, de hoogte van de inkomens en het percentage sociale huurwoningen.

Risicokenmerken uit het Omnibusonderzoek van 2010:

- hinder van jongeren
- de veiligheid in de buurt
- de ontwikkeling van de buurt
- het aantal burgers dat zich beperkt voelt in de dagelijkse bezigheden

Conclusies:

- De binnenstad herbergt relatief veel huishoudens rond het sociaal minimum, vooral in buurten in Haarlem-Oost (Van Zeggelenbuurt, Slachthuisbuurt, Parkwijk, Waarderpolder), Rozenprieel, Delftwijk en Boerhaavewijk en Meerwijk, beide in Schalkwijk.
- Boerhaavewijk en Meerwijk springen er verder uit wat betreft jonge eenoudergezinnen. Ook in de Slachthuisbuurt en Parkwijk in Haarlem-Oost en de Indischebuurt-Noord wonen veel jonge eenoudergezinnen.
- De sociale huurwoningen staan vooral in de Slachthuisbuurt en Parkwijk, Delftwijk en in Schalkwijk met uitzondering van Molenwijk. Ook de Patrimoniumbuurt heeft veel sociale huurwoningen. Hier wonen bovendien veel zelfstandige ouderen van 75 jaar en ouder. Ook in Oosterduin, Europawijk, Spaarndam-West, Delftwijk, Overdelft, Sinnevelt en Parkwijk wonen relatief veel 75-plussers.

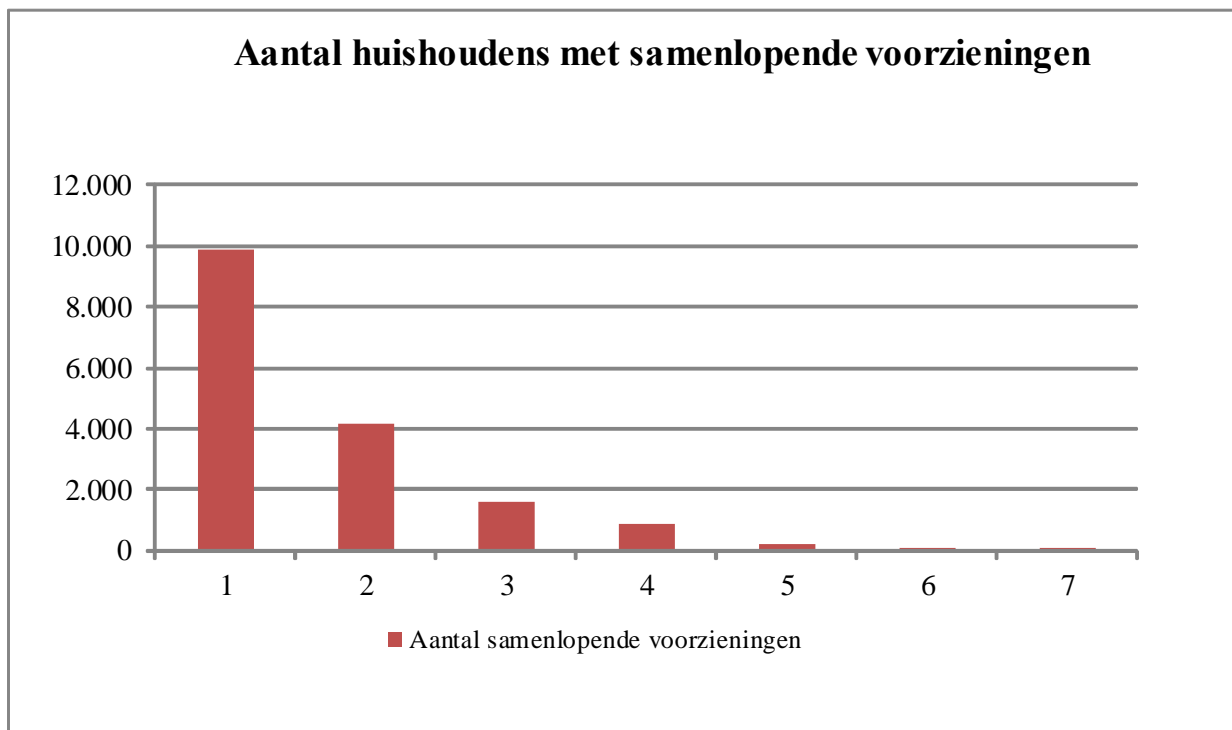
Voorzieningen en stapeling

Om uitspraken te kunnen doen over stapeling en gebruik van voorzieningen zijn gegevens nodig per huishouden. Die zijn op dit moment nog niet compleet. Informatie van het UWV (uitkeringen), het Zorgkantoor (AWBZ-begeleiding), de belastingdienst en de jeugdzorg zijn nog niet beschikbaar of niet compleet. Analyse van het gebruik van uitkeringen, regelingen en voorzieningen laat zien hoe groot de kwetsbare groepen in Haarlem zijn. Als het huishoudbestand compleet is, kunnen we de spreiding van risicogroepen en het gebruik van regelingen volgen en lokaliseren in de stad.

Het aantal huishoudens dat gebruikmaakt van voorzieningen en regelingen. Bij de AWBZ-begeleiding gaat het om personen.

Voorzieningen of kenmerk	Aantal huishoudens
Nww	3.509
Wwb	2.436
Wij	235
Bijzondere bijstand	2.690
HaarlemPas	4.490
Inburgering	1.314
Wet kinderopvang	57
Rugzak	228
Schoolverzuim	369
Vsv	631
Lichte huishoudelijke hulp	2.937
Zware huishoudelijke hulp	111
Overig Wmo	7.883
Wsw	679
Schuldhelpverlening	366
Awbz (begeleiding)	1.522

Het aantal huishoudens dat van een of meer voorzieningen¹ gebruikmaakt.

¹ Voorzieningen die zijn meegenomen zijn: Nww, Wwb, WIJ, Bijzondere bijstand, HaarlemPas, Inburgering, Wet Kinderopvang, Rugzak, Schoolverzuim, Vsv, Lichte huishoudelijke hulp, Zware huishoudelijke hulp, overig Wmo, Wsw, Schuldhelpverlening

Veelvoorkomende combinaties

- Bij het UVW ingeschreven niet-werkende werkzoekenden. Ruim 40 procent van hen heeft een HaarlemPas. Ruim een kwart heeft ook een bijstandsuitkering.
- Bijna alle mensen met een Wwb-uitkering hebben een HaarlemPas. Iets minder dan de helft heeft ook bijzondere bijstand.
- Van de mensen met bijzondere bijstand heeft 72 procent een HaarlemPas. Van hen maakt 30 procent gebruik van andere Wmo-voorzieningen.
- Veel mensen met een WIJ-regeling hebben ook de HaarlemPas.
- Mensen met een HaarlemPas hebben een laag inkomen en er is dus veel overlap met bijstandsgebruik en Nww.
- Van de inburgeraars maakt ongeveer een kwart gebruik van de HaarlemPas.
- De rugzakregeling komt het vaakst voor in combinatie met andere Wmo-voorzieningen.
- Schooluitval en vroegtijdig schoolverlaten in combinatie met de HaarlemPas voor minima, komt bij 20 procent van de huishoudens voor.
- Bijna 80 procent van de gezinnen met lichte huishoudelijke hulp gebruikt ook andere Wmo-voorzieningen. Ongeveer 10 procent van hen heeft een minimuminkomen en maakt gebruik van bijzondere bijstand en de HaarlemPas, zo'n 20 procent heeft zwaardere huishoudelijke hulp.

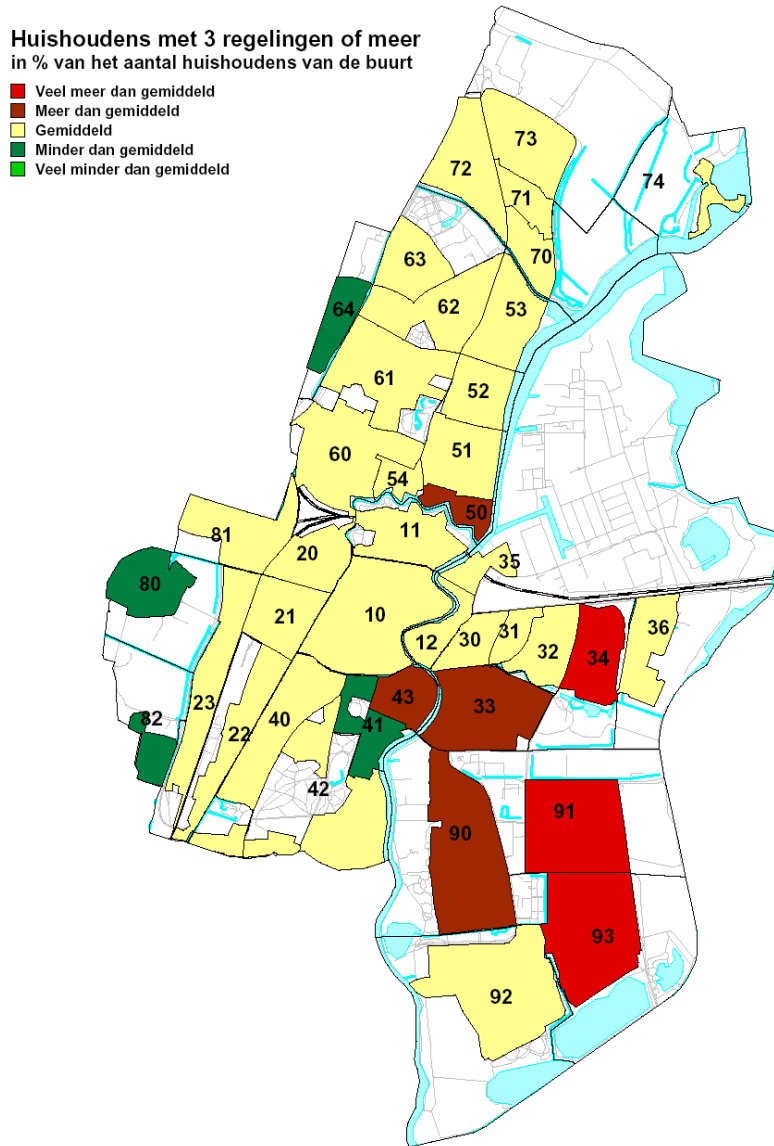
Huishoudens met twee of meer regelingen

- Bijna 4200 huishoudens maken gebruik van twee regelingen. Het gaat meestal om de combinatie Wwb en HaarlemPas en lichte huishoudelijke hulp en andere Wmo-voorzieningen.
- De 2722 huishoudens die drie of meer regelingen combineren, bieden meer inzicht in de kwetsbare groepen en gebieden. Deze combinatie komt relatief veel voor bij jongere eenoudergezinnen: ruim 21 procent gebruikt meer dan twee van de gestapelde regelingen of voorzieningen. In 474 huishoudens gaat het vooral om (eenouder-)gezinnen met volwassen kinderen.

Aantal huishoudens met 3 of meer regelingen

Type huishouden	Aantal	In percentage totaal huishoudens
Paar met kinderen tot 4 jaar	140	2,4%
Paar met kinderen van 4 t/m 12 jaar	248	3,1%
Eenoudergezin tot 40 jaar	265	21,3%
Eenoudergezin 40 jaar en ouder	455	11,5%
Gezin met volwassen kind	474	6,8%
Huishoudens met volwassene van 75 en ouder	187	2,3%
Totaal	2.722	3,7%

Spreiding van de 2722 huishoudens met drie of meer regelingen. Parkwijk, Boerhaavewijk en Meerwijk hebben een bovengemiddeld aandeel.

Risicovolle combinaties

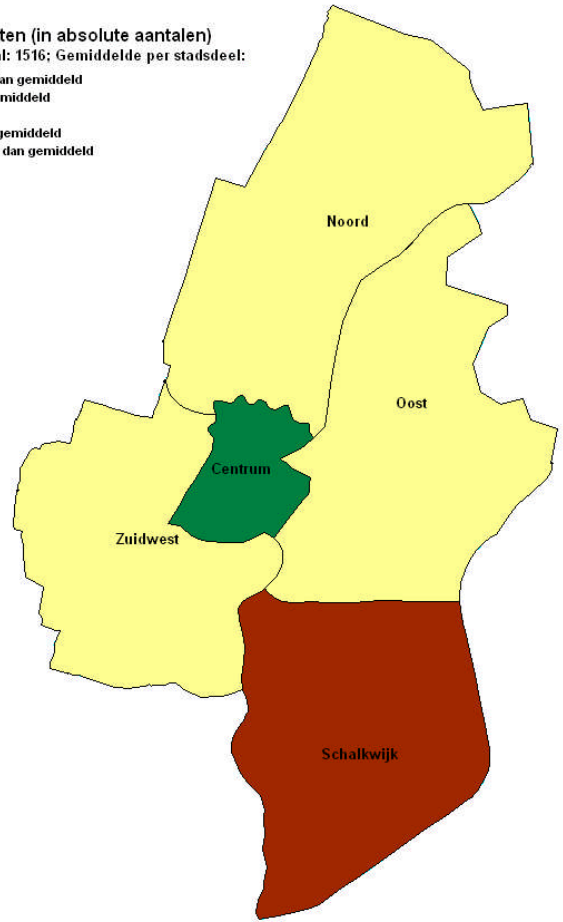
1. Wet werk en bijstand (Wwb) en bijzondere bijstand (BB)
2. Wwb, BB en schuldhulpverlening
3. Wsw, schoolverzuim en voortijdig schoolverlaters
4. Huishoudens met meer dan één Wwb-uitkering of één Wwb-uitkering en een ander inwonend gezinslid van 18 jaar of ouder. Relevant vanwege de huishoudinkomenstoets bij de invoering van de nieuwe Wwb.

	Paar met kinderen tot 4 jaar	Paar met kinderen van 4 t/m 12 jaar	Eenoudergezin tot 40 jaar	Eenoudergezin 40 jaar en ouder	Gezin met volwassen kind	Huishouden met volwassene van 75 en ouder	Totaal huishoudens
Wwb + Bijzondere bijstand	51	104	121	248	168	11	1.133
wwb + Bijzondere bijstand + Schuldhulpverlening	3	4	3	11	4	-	41
Wsw'er met kinderen + vroegtijdige schoolverlaters of schoolverzuim	6	18	4	24	37	-	70
Huishouden met meer dan één Wwb-uitkering of een gezinslid van 18 jaar of ouder	110	173	21	229	341	21	707

Uit deze tabel blijkt dat veel eenoudergezinnen bij risicovolle stapelingen zijn betrokken. De laatste combinatie is relevant vanwege de inkomensstoets bij de uitvoering van de Wet werk en inkomen: heeft het huishouden behalve bijstand nog een ander inkomen? Waarschijnlijk gaat dat op voor maximaal 707 huishoudens.

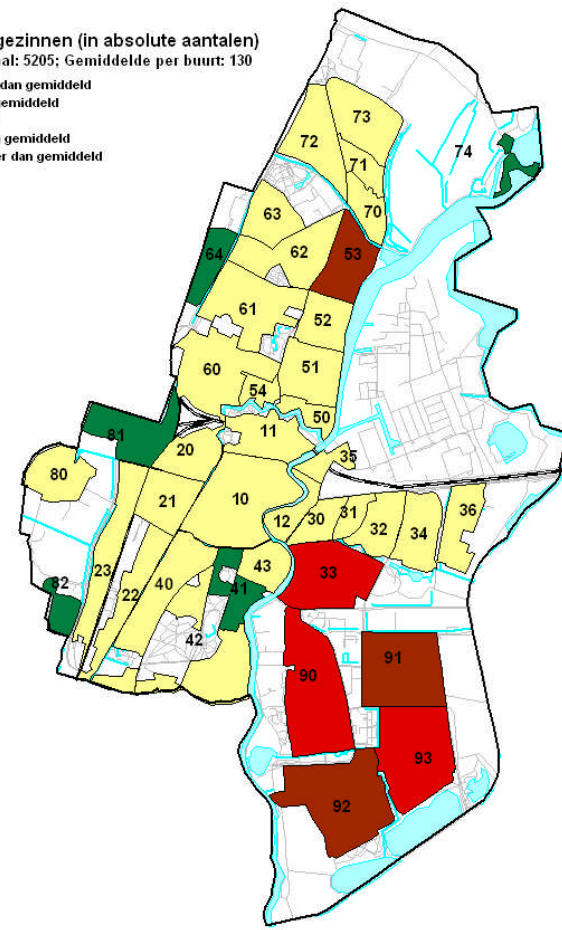
AWBZ-cliënten (in absolute aantalen)
 Haarlem totaal: 1516; Gemiddelde per stadsdeel:

- Veel meer dan gemiddeld
- Meer dan gemiddeld
- Gemiddeld
- Minder dan gemiddeld
- Veel minder dan gemiddeld

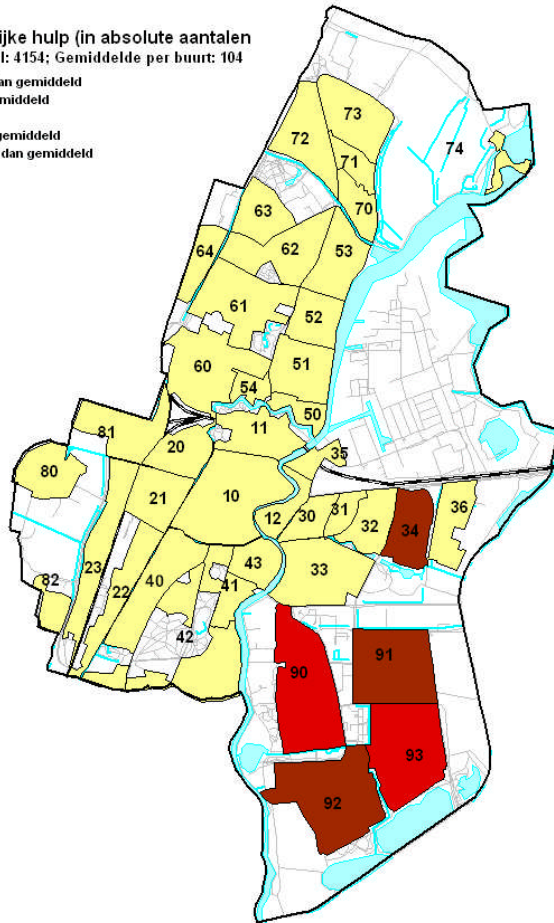
Eenoudergezinnen (in absolute aantalen)
 Haarlem totaal: 5205; Gemiddelde per buurt: 130

- Veel meer dan gemiddeld
- Meer dan gemiddeld
- Gemiddeld
- Minder dan gemiddeld
- Veel minder dan gemiddeld

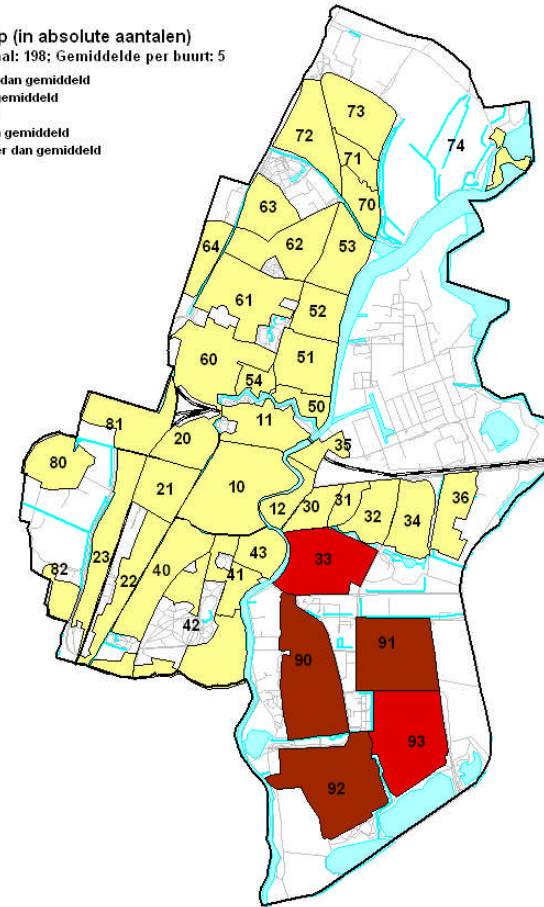
Huishoudelijke hulp (in absolute aantalen)
 Haarlem totaal: 4154; Gemiddelde per buurt: 104

- Veel meer dan gemiddeld
- Meer dan gemiddeld
- Gemiddeld
- Minder dan gemiddeld
- Veel minder dan gemiddeld

Schuldhulp (in absolute aantalen)
 Haarlem totaal: 198; Gemiddelde per buurt: 5

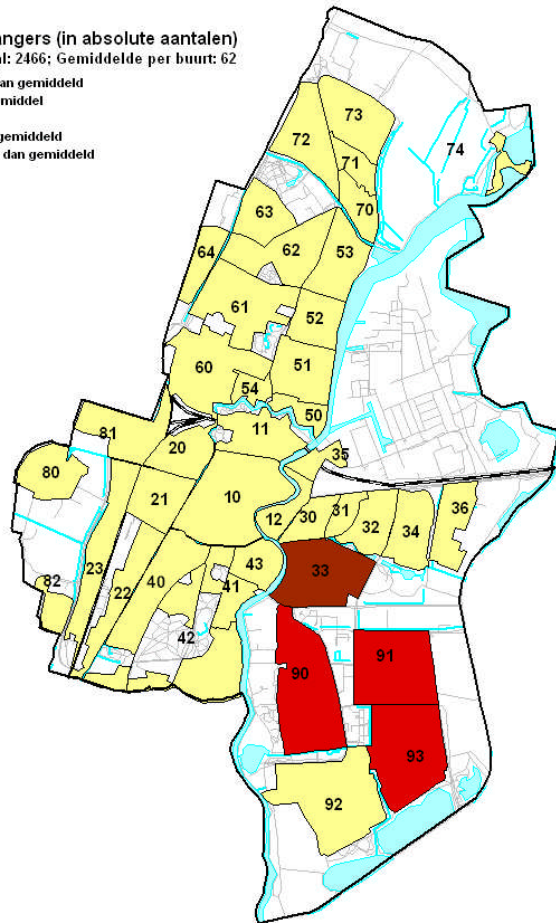
- Veel meer dan gemiddeld
- Meer dan gemiddeld
- Gemiddeld
- Minder dan gemiddeld
- Veel minder dan gemiddeld

WVB-ontvangers (in absolute aantalen)

Haarlem totaal: 2466; Gemiddelde per buurt: 62

- Veel meer dan gemiddeld
- Meer dan gemiddeld
- Gemiddeld
- Minder dan gemiddeld
- Veel minder dan gemiddeld

Bijlage E Financiële analyse

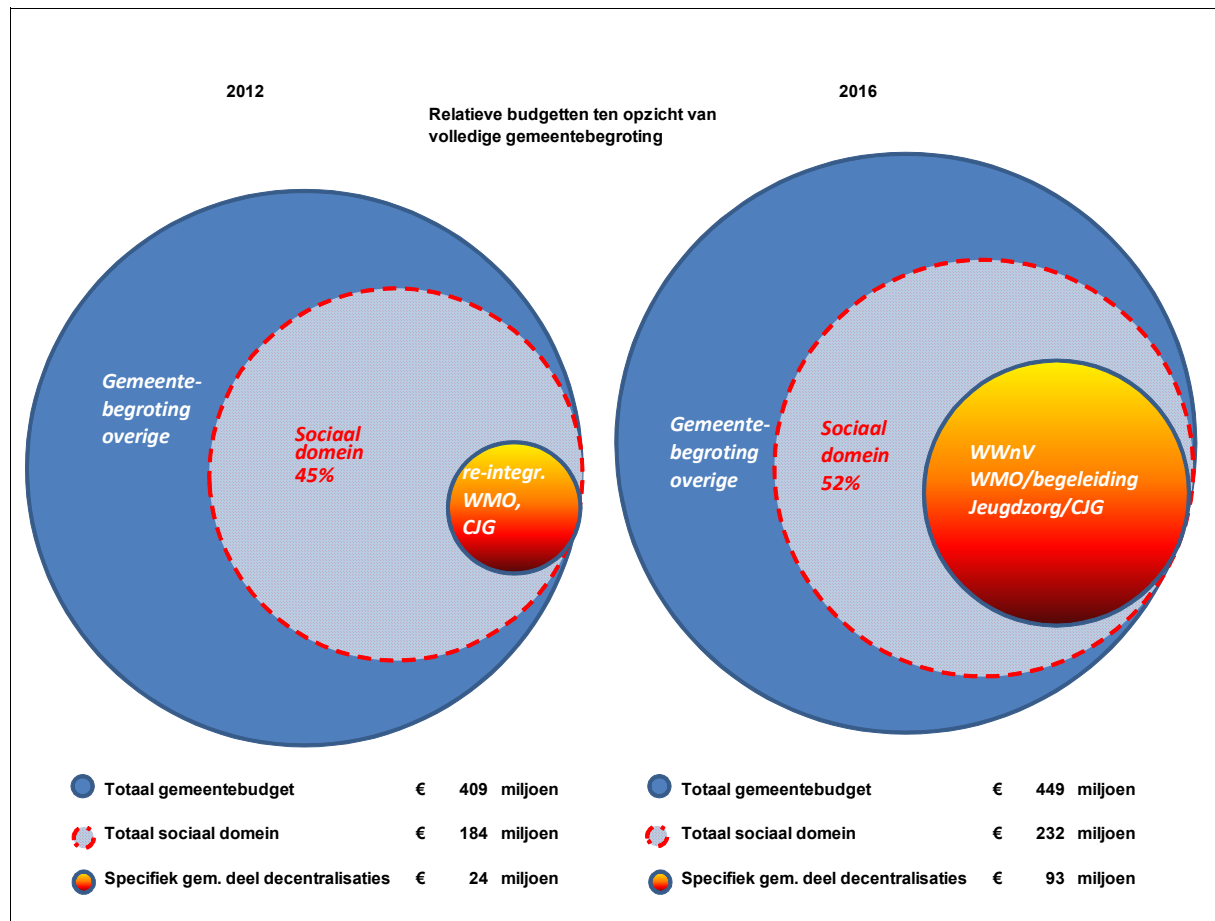
Op dit moment is er rond de decentralisaties nog veel onzeker. De hierbij weergegeven situatie moet beschouwd worden als een zo goed mogelijke schatting.

1. Definitie van het sociaal domein

Het sociaal domein omvat programma 3 (Welzijn, gezondheid en zorg), 4 (Jeugd, onderwijs en sport) en 7 (Werk en inkomen) van de programmabegroting.

De decentralisaties hebben een grote impact op de gemeentebegroting. De decentralisaties AWBZ en jeugdzorg gaan naar schatting om een bedrag van tussen 50 en 60 miljoen euro. De rijkssubsidie Wsw wordt samengevoegd met het participatiebudget, inclusief een grote korting op de subsidie voor sociale werkvoorziening. Ook de taakstelling van 1,8 miljoen euro uit Hof 2.0 is onderdeel van de ontwikkeling van het sociaal domein. Het totale financiële budget in het sociaal domein wordt naar schatting 232 miljoen euro, waarschijnlijk in 2016. Het aandeel van het sociaal domein in de gemeentebegroting groeit hiermee van 45 procent in 2012 naar 52 procent in 2016.

Ontwikkeling

2. Globale risico-inventarisatie

Kortingen en bezuinigingen die bij de decentralisaties worden opgelegd, kunnen oplopen tot ruim 10 miljoen euro in 2016.

- WWNV, 4 miljoen euro: verlaging van het re-integratiedeel van het participatiebudget en verlaging van de rijkssubsidie voor sociale werkplaatsen. Dit komt bovenop de verlaging van het re-integratiebudget van de afgelopen jaren.
 - AWBZ, 3 miljoen euro: efficiencykorting van 5 procent en een compensatie voor nominale groei die lager is dan de verwachte werkelijke groei.
 - Jeugdzorg, 3 miljoen euro efficiencykorting van 10 procent op het naar de gemeente over te hevelen budget.

Deze bedragen komen bovenop de taakstelling van het sociaal domein tot 2018, waaronder Hof 2.0 (1,8 miljoen euro) en Kans en Kracht (1,3 miljoen euro).

Hiernaast bestaat een groot risico op frictiekosten:

- De financiële resultaten van gewijzigd beleid worden vaak geleidelijk of na enige tijd zichtbaar. Zo kan een verandering in de Wmo pas na herindicatie worden toegepast. Ook een cultuuromslag kan leiden tot vertraging.
- Bij stelselwijzigingen en organisatorische veranderingen bestaan frictiekosten uit bijvoorbeeld personeelslasten van vertrekkend personeel, huisvestingskosten of afboeken of verkoop van gebouwen. Het herstructureringsfonds voor de sociale werkplaatsen komt aan deze kosten tegemoet. Verder worden onvoldoende middelen verwacht.
- De WWNV is voor loondispensatie afhankelijk van de mate waarin uitkeringsgerechtigden aan het werk kunnen: of en in hoeverre werkgevers de doelgroep aan het werk kunnen krijgen.

Risico's voor uitbreiding van het gemeentelijke budget en beleidsveld en het risico van de open einde-regelingen staan in paragraaf 11, berekening van gewenste hoogte van de algemene reserve.

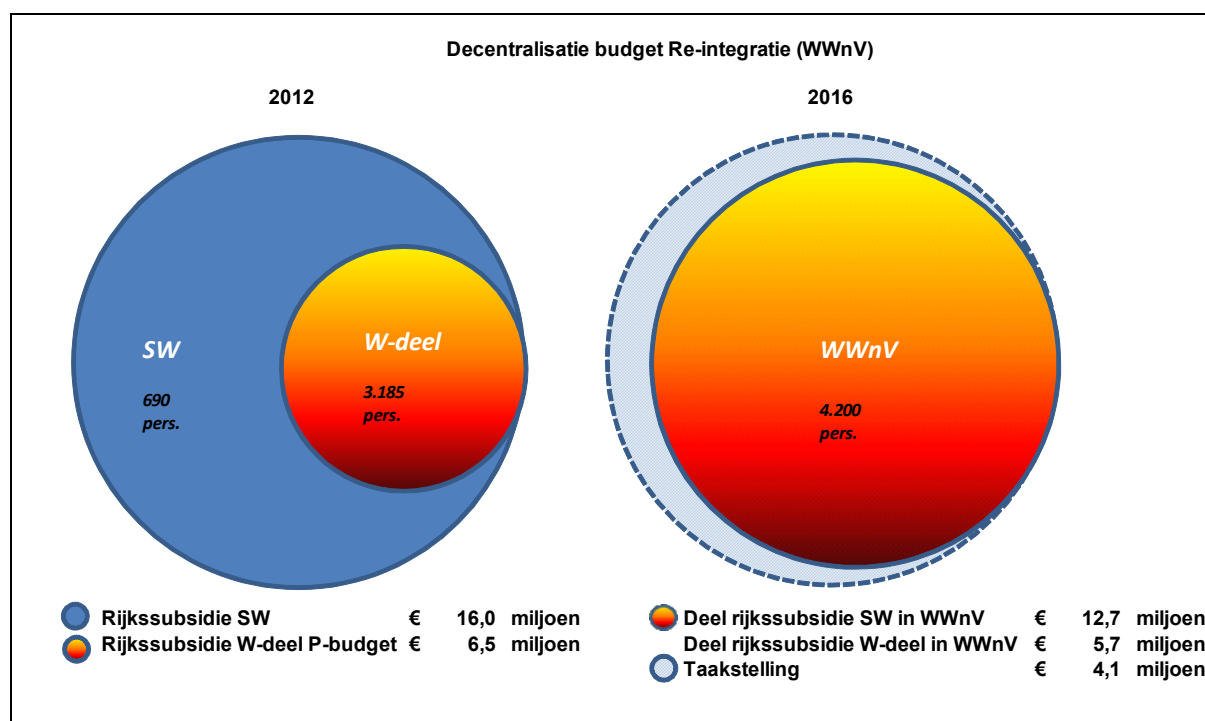
3. Specificatie per decentralisatie

In onderstaande figuren wordt per decentralisatie een schatting gemaakt van het toekomstige budget en de risico's.

- 2012, blauwe schijf: de totale uitgaven van het beleidsveld die in 2012 nog niet tot het gemeentelijk budget behoren.
- 2012-2016, oranje schijf: het gemeentelijke budget van het betreffende beleidsveld.
- 2016, blauw gearceerde schijf: de totale uitgaven van het beleidsveld in 2012 in relatie tot het budget 2016, de taakstelling.

3.1. WWNV

Onderstaand figuur geeft ook de financiële situatie van 2016 van de WWNV ten opzichte van het huidige budget SW en Wwb, W-deel. Hieruit blijkt dat de omzetting gepaard gaat met een taakstelling van 4,1 miljoen.

Vanaf 2013 worden de aparte financieringsstromen voor het W-deel van het participatiebudget (Wwb) en de subsidie Wsw samengevat in één regeling, de WWNV. Hieruit moeten alle kosten worden gefinancierd voor de werkvoorziening van mensen met een SW-indicatie en voor re-integratie van werknemers. Bovendien wordt de doelgroep vanaf 2012 uitgebreid met gedeeltelijk arbeidsgeschikte jonggehandicapten, voorheen Wajong, en daalt de totale subsidie. Zo wordt de rijkssubsidie voor sociale werkvoorziening sterk afgebouwd en wordt de gemeente gekort op het W-deel. Bij elkaar betekent dat een vergrote opgave en een taakstelling van 4,1 miljoen euro. Daarnaast krijgt de gemeente er extra mensen bij die voorheen terecht konden bij de Wajong. Voor hun stelt het Rijk extra re-integratiemiddelen beschikbaar.

De prognose van het ministerie voor de rijksbijdragen tot en met 2016

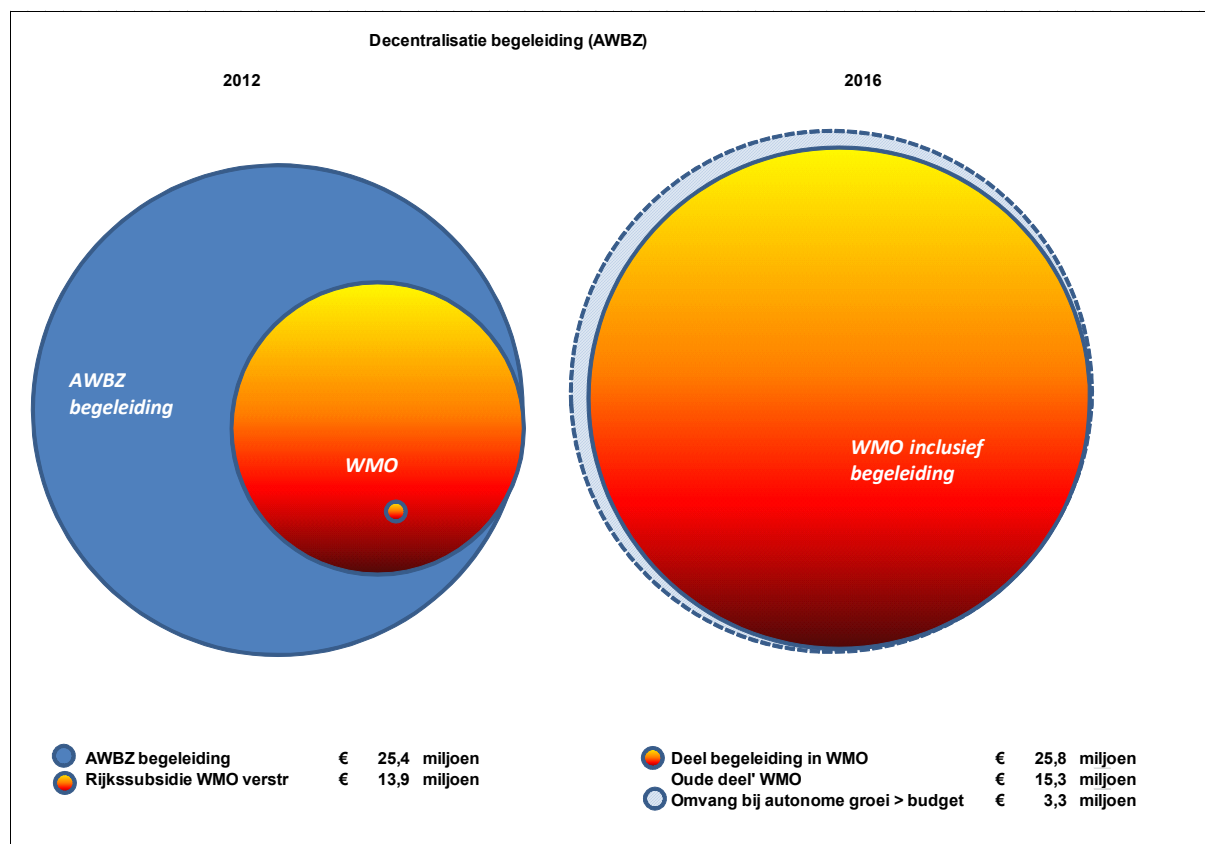
Indicatie rijksbudget WWnV	2012	2013	2014	2015	2016
SZW-bijdrage Wsw/beschutte arbeid	18.103.321	17.000.272	15.151.845	14.184.202	13.853.421
SZW-bijdrage re-integratie	5.287.134	5.565.587	5.564.489	5.806.040	6.040.331
BZK-bijdrage inburgering	1.691.712	350.000	0	0	0
OCW-bijdrage educatie	982.609	469.040	469.040	469.040	469.040
Totaal Participatiebudget	26.064.776	23.384.899	21.185.374	20.459.282	20.362.792

Aandachtspunten

- In 2012 is er door de verminderde rijksbijdrage SW al een tekort van 1,5 miljoen euro. Paswerk compenseert dit tekort met inkomsten uit re-integratieactiviteiten.
- Door verder teruglopende rijksbijdragen ontstaat een extra tekort van ruim 2 miljoen, oplopend van 2014 tot en met 2016.
- Het aantal SW'ers moet op grond van Rijksbeleid geleidelijk tot een derde worden teruggebracht. De vaste lasten van het SW-bedrijf moeten daardoor met steeds minder SW'ers worden opgebracht, tenzij het bedrijf snoeit in bijvoorbeeld huisvestingskosten en staf.
- De capaciteit per SW'er, en daardoor het verdienvermogen van de toekomstige SW'ers, vermindert doordat de SW'ers met het meeste verdienvermogen voortaan instromen in de WWNV. Een extra uitdaging om de netto-omzet op peil te houden of de exploitatielasten te verlagen.
- Het budget voor re-integratie wordt na de bezuinigingen van 2010 en 2011 verder verlaagd. De extra taakstelling ten opzichte van 2012 is 825.000 euro. Bovendien is nog geen rekening gehouden met het feit dat de beschikking voor het P-budget van 2012 1,3 miljoen euro lager is dan is opgenomen in de gemeentebegroting.
- Bij deze taakstelling zijn lagere budgetten voor inburgering en educatie uit het P-budget niet meegenomen.
- Door de maatregel zullen meer mensen bij de bijstand aankloppen. De rijksbijdrage compenseert hiervoor het macrokader van het I-deel, waardoor het budgetneutraal is.
- De WWNV is voor loondispensatie afhankelijk van de mate waarin uitkeringsgerechtigden aan het werk kunnen: of en in hoeverre werkgevers de doelgroep aan het werk kunnen krijgen.

3.2. Wmo, inclusief begeleiding en dagbesteding

De financiële situatie van 2016 voor alle verstrekkingen ten opzichte van de huidige afzonderlijke budgetten. Deze samenvoeging gaat gepaard met een taakstelling van ongeveer 3,3 miljoen euro.

Het kabinet gaat ervan uit dat vanaf 2013 de gemeenten alle nieuwe indicaties en herindicaties doen voor de functie begeleiding. De hele doelgroep gaat vervolgens per 1 januari 2014 over naar de gemeenten.

De financiële vertaling van huidige kosten en de prognose van de kosten AWBZ is nog onzeker. Het macrokader van de decentralisatie AWBZ is 2,8 miljard euro. Daarbij is het uitgangspunt voor de omvang van het macrobudget voor 2014 de realisatie 2010 plus jaarlijks 2,5 procent autonome groei, minus 5 procent efficiencykorting . Dat betekent per saldo realisatie 2010 plus 5 procent.

De wijze waarop deze middelen worden verdeeld over de gemeenten is nog onzeker. Een indicatie van het aandeel dat Haarlem mogelijk ontvangt is het aandeel dat de gemeente ontvangt van de decentralisatie-uitkering Wmo (0,72%) Dat zou betekenen dat Haarlem een bijdrage van ruim 20 miljoen euro zou ontvangen voor begeleiding en dagbesteding.

De taakstelling voor de begeleiding is dus tweeledig:

1. Een efficiencykorting van 5 procent op het over te hevelen budget.
2. Een verwachte groei van de uitgaven in 2010-2013, hoger dan de 2,5 procent die het Rijk compenseert.

Van de omvang van de feitelijke uitgaven voor AWBZ begeleiding (zowel de huidige omvang als de situatie per 1 januari 2014) is nog geen goede schatting te maken. Die varieert voor de kosten exclusief uitvoeringskosten van minder dan 20 miljoen (voorlopig bedrag uit een concept-

onderzoeksrapport Impactmonitor begeleiding) tot 24 miljoen euro (cijfers CIZ, niet gecorrigeerd voor verschil indicatie en besteding).

Een waarschijnlijke schatting is dat de werkelijke kosten van 2011, exclusief uitvoeringskosten, 24 miljoen bedragen. Hierop zijn in deze notitie zowel de hoogte van de rijksbijdrage als de toekomstige kosten voor begeleiding gebaseerd.

Aandachtspunten

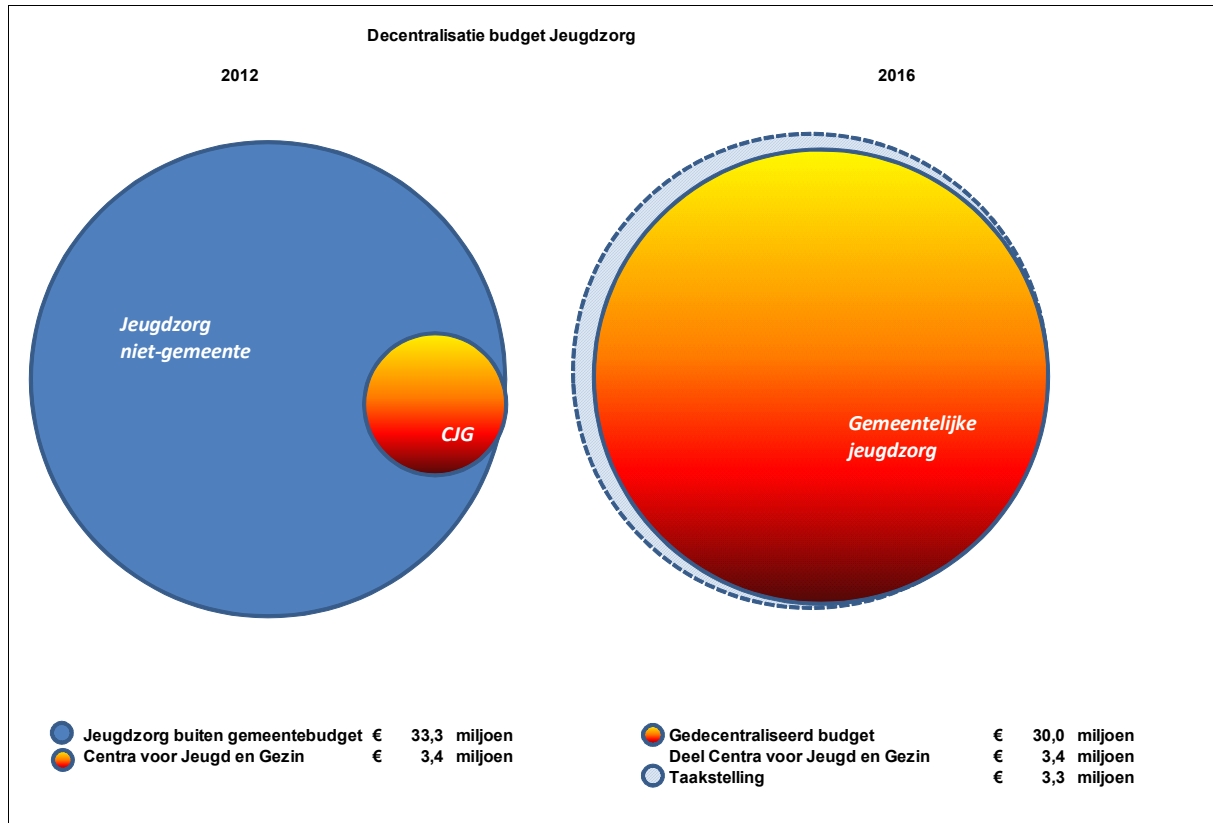
Bij de taakstelling van de decentralisatie begeleiding en dagbesteding van 3,3 miljoen is het uiteindelijke resultaat van de decentralisatie niet zeker is door verschillende aandachtspunten:

- Het Rijk gaat uit van een autonome groei van de begeleiding met 2,5 procent. De cijfers van het CIZ laten in 2010-2011 een groei zien van 7 procent. Die groei wordt door een groot deel veroorzaakt door een hoger gemiddeld gebruik per cliënt. De prognose is een geleidelijke daling van de groei van 7 naar 2,5 procent.
- In de prognose is een aantal effecten van verschuiving van kosten tussen verschillende beleidsvelden niet meegenomen. Oorzaken van extra toeloop naar begeleiding:
 - Verlaging van de IQ-grens voor hulp uit de AWBZ.
 - Uitstroom uit de Wsw en de overgang van intramurale naar extramurale zorg doen een extra beroep op de dagopvang.
 - Sinds 2010 zetten instellingen cliënten om naar de AWBZ.
- In de taakstelling van 3,3 miljoen is de 5 procent efficiencykorting meegenomen. Een kaasschaaf over alle voorzieningen kan die korting niet realiseren. Sommige vormen van begeleiding zijn zo specifiek dat de kosten niet lager kunnen, waardoor op andere terreinen extra bespaard moet worden.
- In het financiële beeld is er van uitgegaan dat op basis van Hof 2.0 de taakstelling van 1,8 miljoen gerealiseerd wordt in de jaren tussen 2012 en 2016.
- Er is een risico bij de omvang en financiering van de uitvoeringskosten. Hoewel nog niet bekend is hoeveel de gemeente hiervoor krijgt, zijn er signalen dat het deel dat bij de decentralisatie wordt meegenomen ontoereikend is. Wanneer elke gemeente voor zich de regeling moet uitvoeren, zijn de kosten per slot van rekening veel hoger dan wanneer het zorgkantoor die centraal uitvoert.

Voor de voorbereiding van de decentralisatie stelt het Rijk voor 2012 en 2013 een invoeringsbudget beschikbaar van respectievelijk 305.000 en 240.000 euro.

3.3. CJG en jeugdzorg

Op dit moment heeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor het Centrum voor Jeugd en Gezin. Vanaf 2016 komt hier de volledige jeugdzorg bij. Vanwege een efficiencykorting van 10 procent bedraagt de taakstelling 3,3 miljoen euro.

Als huidig gemeentelijk budget wordt hierbij de decentralisatie-uitkering voor het Centrum voor Jeugd en Gezin genoemd. Het CJG fungeert in de toekomst als spil van de jeugdzorg.

Vanaf 1 januari 2016 moeten alle activiteiten en opvang rond de jeugdzorg aan de gemeente zijn overgedragen. De gemeente wordt geacht een efficiencykorting van 10 procent te kunnen halen door integratie en samenhang van regie en uitvoering. In eerste instantie zou de transitie gefaseerd worden uitgevoerd, te beginnen met de ambulante jeugdzorg in 2014. Omdat de VNG stelt dat fasering een integrale herziening bemoeilijkt, wil het ministerie de overgang ineens, per 1 januari 2015, laten verlopen. Het definitieve invoeringsplan is nog niet vastgesteld.

De omvang van de jeugdzorg voor de gemeente Haarlem is nu nog moeilijk te bepalen omdat de informatie daarvoor uit verschillende bronnen moet komen en nog niet overal beschikbaar is. Als uitgangspunt wordt nu de algemene benadering van de decentralisaties genomen waarbij grofweg gesteld wordt dat de decentralisaties elk, ná de taakstelling, 3 miljard euro bedragen. Met de norm van 1 procent voor Haarlem betekent dat een gedecentraliseerd bedrag van 30 miljoen euro. Er van uitgaande dat dit gebaseerd is op 90 procent van de actuele kosten betekent dat een taakstelling van 3,3 miljoen euro, die niet kan worden gehaald met een kaasschaaf over de voorzieningen. Het stelsel zal moeten veranderen, ook al omdat de decentralisatie gezien wordt als een kans voor verbeteringen in de jeugdzorg. Het samenbrengen van verschillende geldstromen onder regie van de gemeente biedt daarvoor kansen, hoewel het effect nog onzeker is.

Aandachtspunten

- Onzekerheid over de hoogte van de decentralisatie-uitkering voor het Centrum voor Jeugd en Gezin.
- De verlaging IQ-grens van 80 naar 70 kan forse verschuiving naar de jeugdzorg geven.
- De taakstelling van 3,3 miljoen euro bestaat uit de efficiencykorting over het totale budget dat naar de gemeente wordt overgeheveld. Om deze korting te realiseren, is de kaasschaaf onvoldoende. Sommige vormen van begeleiding zijn zo specifiek dat de kosten niet verlaagd kunnen worden. Hierdoor moet dan op andere terreinen extra bespaard kunnen worden. De besparing door omvorming van de jeugdzorg met snellere en preventieve hulp op maat zal daarom een fors hogere besparing op moeten leveren dan 10 procent.
- Een deel van de taakstelling kan worden ingevuld door een eigen bijdrage te heffen. Het effect daarvan is nog niet bekend.
- Over de hoogte van de uitvoeringskosten is nog niets bekend. De regiefunctie voor alle jeugdzorg is nog niet eerder bij één lokale organisatie belegd. Ook regionale samenwerkingsverbanden moeten nog worden gevormd. Er worden wel al plannen voor regionale samenwerking gemaakt met Zuid-Kennemerland. Met Midden-Kennemerland zijn de eerste gesprekken gevoerd.

Voor de voorbereiding van de decentralisatie heeft het Rijk voor 2012 een invoeringsbudget ter beschikking gesteld van 68.000 euro. In de berap is de toekenning van het budget van 2012 geregeld. De hoogte van dit bedrag voor 2013 en volgende jaren is nog niet bekend.

Bijlage F Verklarende woordenlijst

AWBZ : Algemene wet bijzondere ziektekosten
BB : Bijzondere bijstand
BCT : Brede Centrale Toegang
CIZ : Centrum Indicatiestelling Zorg
CJG : Centrum voor Jeugd en Gezin
GGD : Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ : Geestelijke gezondheidszorg
NWW : Nieuwe werkloosheidswet
OGGz : Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
PAO : Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt
SW : Sociale Werkvoorziening
UWV : Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen
Vsv : Voortijdig schoolverlaten
Wajong: Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening voor jonggehandicapten
Wij : Wet investeren in jongeren
Wmo : Wet maatschappelijke ondersteuning
Wsw : Wet sociale werkvoorziening
Wwb : Wet werk en bijstand
WWNV: Wet werken naar vermogen